

Jakelussa mainituille

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta annettavaksi laiksi ja Valtiokonttorista annetun lain muuttamisesta

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoanne luonnoksesta hallituksen esitykseksi Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta annettavaksi laiksi ja Valtiokonttorista annetun lain muuttamisesta.

Luonnoksessa ehdotetaan säädettäväksi uusi laki Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta. Samalla voimassa oleva valtioneuvoston asetus Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta kumottaisiin. Esityksessä ehdotetaan tehtäväksi eräitä tarkistuksia palvelukeskusta koskevaan organisaatiosäädökseen ja sääntelystä lakitasoinen. Tavoitteena on myös palvelukeskusta koskevan sääntelyn yksinkertaistaminen. Muutoksella edistettäisiin valtiovarainministeriön hallinnonalaan kuuluvan palvelukeskuksen toiminnan ja tehtävien hoidon tehokkuutta. Palvelukeskus tuottaisi jatkossa valtion talous- ja henkilöstöhallinnon analysointi- ja raportointipalveluja sekä saisi tehtävän hoitamisen edellyttämät tiedon ylläpito-, käyttö- ja hallinnointioikeudet.

Samalla ehdotetaan Valtiokonttorista annetun lain muuttamista Valtiokonttorin tehtävissä tapahtuneiden muutosten vuoksi. Myös tähän lakiin ehdotetaan Valtiokonttorin uudeksi tehtäväksi analysointi- ja raportointipalvelujen tuottamista sekä Valtiokonttorille tehtävän hoitamisen edellyttämiä tiedon ylläpito-, käyttö- ja hallinnointioikeuksia.

Ehdotukseen sisältyy myös tekstiluonnokset lakiin liittyvistä valtioneuvoston asetuksista.

Lausunnot pyydetään lähettämään **viimeistään 26.10.2018** sähköpostitse osoitteisiin valtiovarainministerio@vm.fi ja jarmo.huotari@vm.fi. Lausuntoaikaa on jouduttu pakottavien aikataulusyiden vuoksi hiukan lyhentämään oikeusministeriön Säädösvalmistelun kuulemisoppaassa mainitusta kuuden viikon lausuntoajasta.

Ministeriöitä pyydetään tarvittaessa kuulemaan hallinnonalansa virastoja ja laitoksia.

Valtiovarainministeriö julkaisee saapuneet lausunnot valtioneuvoston hankesivulla (vm.fi/hankkeet). Jos lausunto sisältää salassa pidettäviä tietoja, pyydämme ilmoittamaan siitä lausunnossa sekä merkitsemään salassa pidettävät tiedot selkeästi.

Lisätietoja antaa neuvotteleva virkamies Jarmo Huotari, p. 02955 30418,
jarmo.huotari@vm.fi.

Osastopäällikkö, ylijohtaja

Juha Sarkio

Neuvotteleva virkamies

Jarmo Huotari

Liite

Luonnos hallituksen esitykseksi

Jakelu

Ministeriöt
Oikeuskanslerinvirasto
Eduskunnan oikeusasiamies
Tietosuojavaltuutetun toimisto
Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valtori
Eduskunta
Suomen Pankki
Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra
Hansel Oy
Senaatti-kiinteistöt
HAUS kehittämiskeskus Oy
Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus
Valtiokonttori
VM:n osastot
Muut valtionhallinnon ulkopuoliset valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelu-
keskuksen asiakkaat (erillisjakelu)

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta ja laiksi Valtiokonttorista annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta. Samalla voimassa oleva valtioneuvoston asetus Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta kumottaisiin. Esityksessä ehdotetaan tehtäväksi eräitä tarkistuksia Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskusta koskevaan organisaatiosäädökseen ja että sääntelystä tehdään lakitasoinen. Tavoitteena on myös Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskusta koskevan sääntelyn yksinkertaistaminen. Muutoksella edistettäisiin valtiovarainministeriön hallinnonalaan kuuluvan Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen toiminnan sekä tehtävien hoidon tehokkuutta. Palvelukeskus tuottaisi jatkossa valtion talous- ja henkilöstöhallinnon analysointi- ja raportointipalveluja sekä saisi tehtävän hoitamisen edellyttämät tiedon ylläpito-, käyttö- ja hallinnointioikeudet.

Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen tehtävien ohella myös valtiokonttorin henkilöstöhallintoon liittyvissä tehtävissä on tapahtunut muutoksia, kun osa henkilöstöhallinnon tehtävistä on siirretty hoitettavaksi Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksessa. Tämän vuoksi ehdotetaan samalla myös Valtiokonttorista annetun lain muuttamista tältä osin. Lisäksi ehdotetaan, että valtiokonttori tuottaisi jatkossa julkisen hallinnon analysointi- ja raportointipalveluja, sekä saisi tehtävän hoitamisen edellyttämät tiedon ylläpito-, käyttö- ja hallinnointioikeudet.

Lait ja nyt esitettävät valtioneuvoston asetukset on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2019.

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Keskushallinnon virastorakenteen kehittäminen kuuluu pääministeri Juha Sipilän hallituksen rakennepolitiisiin uudistuksiin. Uudistuksen kannalta keskeiset kehittämisperiaatteet ovat selkeä rakenne ja ohjaus, asiakasnäkökulma, sähköiset palvelut sekä kyky muutokseen ja riskienhallintaan. Uudistuksen tavoitteena on myös mahdollistaa joustavampi resurssien käyttö ja edistää yhtenäisen toimintakulttuurin syntymistä valtionhallintoon.

Hallitusohjelman toteuttaminen ja hallituksen muu strateginen päätöksenteko ovat valtion strategisen ohjauksen ydin. Näissä prosesseissa hyödynnettävän tiedon lisäksi valtionhallinnon päätöksenteossa käytetään virasto- tai toimialakohtaisia operatiivisia tietoja sekä koko valtionhallintoa koskevia tietoja. Valtionhallinnon tieto on tietoa hallinnon toiminnasta sen eri toimialueilta, kuten esimerkiksi talous- ja henkilöstöhallinnosta, toiminnan suunnittelusta, hankintatoimesta, hankkeista, henkilöstön koulutuksesta, matkahallinnosta, ICT-toiminnasta, toimitiloista tai organisaatorakenteesta. Tiedon avulla voidaan muodostaa tilannekuvaa hallinnon toiminnasta ja kehittää sen eri toimintoja. Tietoa hyödynnetään erityisesti valtionhallinnon johtamisessa, ohjauksessa ja toiminnan kehittämisessä.

Tämä tieto on Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen, jäljempänä *palvelukeskus*, tai muiden valtionhallinnolle keskitettyjä palveluita tuottavien organisaatioiden eri tietokannoissa ja rekistereissä. Tiedot on kerätty niiden ensisijaista käyttöä varten ja niiden toissijaisen hyödyntämisen mahdollistamiseksi analysointi- ja raportointitoiminnassa on perusteltua säätää tiedon toissijaisesta käytöstä sekä palvelukeskusta ja Valtiokonttoria koskevassa lainsäädännössä antamalla analysointi- ja raportointipalvelu edellä mainittujen toimijoiden tehtäväksi.

Viime vuosina Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus on laajasti kehittänyt sähköisiä palveluja ja sähköisen asioinnin ratkaisuja. Palvelukeskuksen käytössä on myös tekoälyavusteisia prosesseja. Johtamisen näkökulmasta tämä on tarkoittanut sitä, että organisaation prosessien ja palvelutoiminnan on pitänyt muuttua toimintaympäristön muuttuessa. Digitalisaation hyödyntäminen edellyttää ketterää ja muuntautumiskykyistä organisaatiota sekä johtamisjärjestelmää. Tulosvastuullisen johdon rooli korostuu ja viraston säädöspohjan tulee tukea tätä mallia.

Valtiokonttorin ja palvelukeskuksen välistä tehtävänjakoa ehdotetaan tarkennettavaksi kumpaakin virastoa koskevissa laeissa.

2 Nykytila

2.1 Lainsäädäntö ja käytäntö

Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta on säädetty vain asetustasolla antamalla siitä vuoden 2010 alusta voimaan tullut valtioneuvoston asetus (229/2009). Perustuslain 2 §:n 3 momentin mukaan julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin ja perustuslain 119 §:n 2 momentin nojalla valtionhallinnon toimielinten yleisistä perusteista on säädettävä lailla, jos niiden tehtäviin kuuluu julkisen vallan käyttöä. Palvelukeskus on tällä hetkellä ainoa valtion virasto, jonka rakenteesta, tehtävistä ja johtamisesta on säädetty valtioneuvoston asetuksella. Virastorakenteen yhtenäisyyden näkökulmasta palvelukeskuksesta tulisi säätää lakitasolla. Palvelukeskukselle nyt esittävien valtion yhteisen tiedon analysointi- ja raportointitehtävissä palvelukeskus ylläpitää, hallinnoi ja käyttää henkilötietoja. Eduskunnan perustuslakivaliokunta on arvioidessaan henkilötietojen käsittelyä koskevaa sääntelyä vakiintuneessa käytännössään katsonut, että sääntelyä on tarkasteltava perustuslain 10 §:n kannalta. Sen 1 momentin mukaan henkilötietojen suojasta säädetään tarkemmin lailla PeVL 14/2018 s. 2). Analysointi- ja raportointitehtävän mahdollistamiseksi on tarpeen antaa myös palvelukeskuksesta laintasoinen säädös.

Perustuslain 119 §:n 2 momentin mukaan valtionhallinnon toimielinten yleisistä perusteista on säädettävä lailla, jos niiden tehtäviin kuuluu merkittävää julkisen vallan käyttöä. Valtionhallinnon yksiköistä voidaan muutoin säätää asetuksella. Säännöksen perustelujen mukaan merkittävistä valtionhallinnon järjestelyistä on kuitenkin asianmukaista säätää aina lailla. Palvelukeskuksen tehtäviin ei kuulu julkisen vallan käyttöä, mutta palvelukeskuksen toiminnan merkittävyyden suhteesta valtion virastoihin takia on perusteltua säätää palvelukeskuksen perusteista lailla. Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan (PeVL 41/2005) todennut, että toimielimen tosiasiallisen merkityksen vuoksi on asianmukaista säätää lailla, vaikka sen tehtäviin ei kuuluisi julkisen vallan käyttöä perustuslain 119 §:n 2 momentin mielessä.

2.2 Kansainvälinen kehitys sekä ulkomainen lainsäädäntö

Yksityissektorin ja julkisen hallinnon palvelukeskushankkeita on toteutettu yleisesti 2000-luvulla. Henkilöstö- ja taloushallinto sekä ICT ovat yleisimmät palvelut, joiden ohella viime vuosina ovat yleistyneet myös erilaiset analytiikkaan, rahoitukseen, lakipalveluihin ja kansalaisten palveluihin liittyvät palvelut. Keskeisinä tavoitteina ovat olleet hallinnon laadun ja tehokkuuden lisääminen yhdenmukaistamalla ja yksinkertaistamalla talous- ja henkilöstöhallinnon prosesseja sekä lisäämällä automaatiota. Palvelujen keskittämällä on myös haluttu varmistua tarvittavan osaamisen säilymisestä ja kehittymisestä nopean teknologisen kehityksen toimialalla.

Yksityisellä sektorilla talous- ja henkilöstöhallinnon palveluita on ulkoistettu ja viety usein edullisemman työvoiman maihin. Globaalit yritykset ovat perustaneet myös omia palvelukeskuksiaan halvemmän työvoiman maihin. Valtionhallinnossa palvelut on pääsääntöisesti haluttu tuottaa valtion viraston, laitoksen tai muun valtion määräysvallassa olevan toimijan avulla. Maakohtaiset toteutustavat eroavat toisistaan mm. toimintamallin, palvelujen ja asiakaskunnan laajuuden sekä omistus- ja ulkoistusratkaisujen osalta.

Ruotsi

Ruotsissa toimii vuonna 2012 perustettu Statens servicecenter. Palvelukeskuksen tavoitteena on tukea tehokkaampaa valtionhallintoa. Se tarjoaa hallinnollisia palveluja ja konsulttitukea talous-, palkka- ja henkilöstöhallinnon alueilla ja on aloittamassa sähköisen arkistoinnin palvelujen tuottamisen. Palvelukeskus on valtiovarainministeriön alainen virasto (statlig myndighet under Finansdepartementet). Vuoden 2019 alusta palvelukeskus tulee vastaamaan myös valtiollisista asiakaspalvelupisteistä jotka palvelevat kansalaisia ja yrittäjiä näiden hoitaessa asioita Försäkringskassan, Pensionsmyndighetenin tai Skatteverketin asioissa.

Palvelukeskuksen asiakkuus on vapaaehtoista. Sen asiakkaina on noin 160 virastoa valtion viranomaista ja sen palvelut kattavat noin 40 % valtion henkilöstöstä. Tavoitteena on laajentaa tämä 50 prosenttiin vuoden 2018 aikana. Palvelukeskuksen henkilöstömäärä on tällä hetkellä noin 450, mutta laajentuminen valtiollisiin palvelupisteisiin tulee noin kolminkertaistamaan henkilöstömäärän.

Tanska

Tanskan Statens Administration perustettiin vuonna 2011. Palvelukeskus on osa valtiovarainministeriötä. (en styrelse i Finansministeriet). Sen tehtävänä on uudistaa ja tehostaa julkista sektoria ja varmistaa että operatiiviset hallinnolliset tehtävät optimoidaan läpi valtionhallinnon. Palvelukeskus tuottaa pääasiassa palkanmaksuun ja palvelussuhteen ylläpitoon sekä kirjanpitoon liittyviä tehtäviä noin 150 virastolle ja laitokselle. Lisäksi se hallinnoi valtiollista äitiysrahastoa ja tuettua joustotyötä (fleksjob) koskevia asioita.

Palvelukeskuksella on henkilöstöä noin 240. Palvelukeskuksen palvelut ovat asiakkaille maksullisia ja omakustannusperusteisia. Sekä asiakas- että palvelumäärää pyritään edelleen laajentamaan ja aikaansaamaan mm. robotiikkaan perustuvaa toiminnan tehostamista. Palvelukeskuksella on oma pääoma ja mahdollisuus

lainanottoon. Tanskassa palvelukeskus kävi läpi suuren muutoksen vuonna 2016, jolloin vuoden aikana organisaation toiminta alueellistamis päätöksellä siirrettiin Kööpenhaminasta Pohjois-Tanskaan.

Norja

Norjassa toimii vuonna 2004 perustettu valtion palvelukeskus, Direktoratet for Økonomiförvaltning. Palvelukeskus on valtiovarainministeriön alainen virasto, jonka tehtävänä on toimia valtionhallinnon asiantuntijaorganisaationa ja tuottaa hallinnollisia palveluja. Palveluihin kuuluvat palkka- ja taloushallinto sekä hallinto- ja analytiikkapalvelut. Palvelukeskus vastaa myös valtion keskuskirjanpidosta, kassajärjestelmästä sekä taloushallinnon ohjeistuksesta. Asiakasorganisaatioita on noin 230. Henkilöstön lukumäärä on 420. Norjassa palvelukeskus asiakkuus on vapaaehtoista, tosin palvelujen käyttäminen on maksutonta. Asiakkaaksi tulon yhteydessä tehdään virastolta budjettisiirto palvelukeskukselle, jolla palvelut rahoitetaan.

Hollanti

Vuonna 2007 perustettu palvelukeskus, P Direkt, tuottaa palkka-, henkilöstö- ja matkahallinnon palveluja noin 120 000 valtionhallinnon työntekijälle. Palvelukeskus tarjoaa asiakaspalvelua ja neuvontaa esimiehille ja työntekijöille portaalin, mobiiliratkaisun sekä asiakaspalvelukeskuksen välityksellä. Työntekijöitä palvelukeskuksessa on noin 600. Palvelukeskuksen asiakkaina ovat kaikki ministeriöt puolustusvoimia lukuun ottamatta. Lisäksi valtionhallinnon piirissä toimii useampi muutamaa hallinnonalaa palveleva taloushallinnon palvelukeskus.

Irlanti

Irlannissa on vuoden 2018 alussa perustettu kansallinen yhteisten palvelujen virasto, joka aiemmin toimi osana julkisten menojen ja uudistusten ministeriötä (the Department of Public Expenditure and Reform). Virasto johtaa em. ministeriön alaisuudessa yhteisten palvelujen strategiaa ja käyttöönottoa, tuottaa yhteisiä palveluja hallinnolle sekä neuvoo ja tukee muita julkisen palvelun sektoreita yhteisissä palveluissa. Henkilöstön lukumäärä on noin 800 ja sen odotetaan kasvavan lähivuosina. Palveluja tuotetaan yli 124 500 julkishallinnon työntekijälle, jotka työskentelevät 52 eri julkishallinnon organisaatioissa. Virasto muodostuu kahdesta operationaalisesta palvelukeskuksesta, jotka tuottavat henkilöstö- ja palkkahallinnon palveluja. Toimintaa ollaan laajentamassa taloushallinnon palveluihin vuonna 2018.

Viro

Virossa toimii vuonna 2009 perustettu valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus Riigi Tugiteenuste Keskus (RTK). Palvelukeskus perustettiin kahdessa vaiheessa ja nyt sen asiakkaina ovat kaikki muut valtion virastot pl. Puolustusvoimat. Palvelukeskuksessa työskentelee 130 henkilöä ja se toimii valtiovarainministeriön alaisuudessa. Vuosibudjetti on noin 4 milj. euroa, joka rahoitetaan suoraan budjetista. Yli 50 % työpaikoista sijaitsee Tallinnan ulkopuolella. Virossa on käytössä yhtenäinen ERP-ratkaisu talous- ja henkilöstöhallinnon palveluissa. Palvelukeskukseseen on siirretty viimeisten vuosien aikana lisää tehtäviä, kuten esimerkiksi maankäyttöoikeuksien hallinnointi.

Islanti

Islannissa on toiminut keskitetyt palvelut valtion virastoille ja laitoksille lähes koko 2000 luvun ajan. Keskitettyjä talous- ja henkilöstöhallinnon palveluja tuotetaan yli 200 organisaatiolle, joista osa on vain muutaman henkilön organisaatioita. Islannissa palvelukeskus ja Valtiokonttorin toiminnot ovat samassa organisaatioissa. Palvelukeskuksessa käsitellään vuosittain n. 290 000 palkkalaskelmaa ja 230 000 ostolaskua.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

3.1 Tavoitteet

Esityksessä ehdotetaan, että nykyinen vuoden 2010 alussa voimaan tullut valtioneuvoston asetus kumotaan ja annetaan uusi laki valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta. Uudistuksessa palvelukeskukseen nykyisten tehtävien lisäksi lailla on tarkoitus säätää palvelukeskuksen tehtävistä, lisätä lakiin valtionhallinnon yhteisen tiedon käsittelyä koskeva sääntely analysointi- ja raportointipalvelujen osalta sekä yksinkertaistaa palvelukeskuksen virastorakennetta koskevaa sääntelyä.

Esityksen tavoitteena on keventää hallinnon rakennetta siten, että palvelukeskuksesta muodostuisi toiminnallisesti ja vastuunjaon kannalta nykyistä selkeämpi kokonaisuus ja sen toiminta olisi yhteiskunnallisesti nykyistä vaikuttavampaa ja kustannustehokkaampaa. Tavoitteena on myös vahvistaa toimialan digitalisaation edellytyksiä sekä uutta teknologiaa kehittäen helpottaa toimintatapojen uudistamista ja toimintakulttuurin kehittämistä. Palvelukeskusta koskevasta yksityiskohtaisesta valtioneuvoston asetustasoisesta sääntelystä ehdotetaan siirryttäväksi nykyistä yleisluontoisempaan sääntelyyn. Tavoitteena on luoda virastorakenne, jonka avulla pystyttäisiin turvaamaan laissa määritettyjen tehtävien laadukas ja keskeytyksetön hoito. Esimerkiksi palvelukeskuksen sijaintipaikoista ehdotetaan jatkossa säänneltäväksi laitoksen työjärjestyksessä. Tällainen kevyempi sääntelymalli tekisi organisaatorakenteen tarkistamisesta tai laajemmasta muuttamisesta jatkossa nykyistä joustavampaa.

Siirtämällä organisaatorakenteen yksityiskohdat työjärjestykseen, jonka toimitusjohtaja vahvistaa on tarkoitus taata vastuulliselle johdolle nykyistä paremmat edellytykset toteuttaa tehtyjä linjauksia. Näin sääntelyn keventämisen ja säädöstason tarkistamisen avulla voitaisiin myös vahvistaa palvelukeskuksen johdon tulosvastuun toteutumista.

Esityksessä huomioidaan lisäksi lainsäädännössä edellä mainitusta Valtiokonttorin tehtävissä tapahtuneista muutoksista ja Valtiokonttorin tehtäväksi ehdotettavien valtionhallinnon analysointi- ja raportointipalveluista johtuva muutostarve Valtiokonttorista annettuun lakiin.

3.2 Keskeiset ehdotukset

Palvelukeskuksesta ehdotetaan säädettäväksi uusi laki säätämällä perustuslain 119 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla yleisesti palvelukeskuksen tehtävistä. Palvelukeskuksen tehtävistä ja kelpoisuusvaatimuksista sen virkoihin voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella sekä palvelukeskuksen toimitusjohtajan toimivaltansa mukaisesti antamalla määräyksillä, kuten työjärjestyksellä. Toimivalta määrätä palvelukeskuksen toimipisteistä siirrettäisiin valtioneuvoston asetustasolta toimitusjohtajan hallinnolliseksi päätökseksi. Tämän hetkiseen toimipaikkaverkostoon ei tässä yhteydessä ehdoteta muutosta.

Valtion yksikköjen ja toimintojen sijoittamista koskevasta toimivallasta annetun valtioneuvoston asetuksen (567/2002) 1 §:n mukaan asianomaisen ministeriön on aina selvitettävä valtion keskushallinnon yksikköjen ja valtakunnallisesti tai keskitetysti hoidettavien valtion toimintojen sijoittamismahdollisuudet pääkaupunkiseudun sijasta maan muihin osiin, kun 1) perustetaan uusi yksikkö tai toiminto, 2) laajennetaan olemassa olevaa toimintaa olennaisesti tai 3) organisoidaan olemassa olevaa toimintaa merkittävästi uudelleen. Yksikköjen ja toimintojen sijoittamisessa on asetuksen mukaan otettava huomioon olemassa olevat ja kehittyvät osaamis- ja toimintokeskittymät. Asetuksessa säädettyä menettelyä sovelletaan myös silloin, kun pääkaupunkiseudun ulkopuolella sijaitsevia alueellisia ja paikallisia valtion yksikköjä ja toimintoja lakkautetaan tai supistetaan. Asetuksen 6 §:ssä todetaan lisäksi, että sijoittamiselvitys voidaan erityisestä syystä jättää laatimatta ja lakkauttamis- tai supistamissuunnitelma toimittamatta koordinaatioryhmälle, jos ministeriö on tehnyt asiaa koskevan esityksen alueellistamisen koordinaatioryhmälle ja koordinaatioryhmä on hyväksynyt esityksen.

Valtiovarainministeriö saattaa palvelukeskuksesta ehdotettavan lain ylläesitetyn mukaisesti alueellistamisen koordinaatioryhmän käsiteltäväksi tiedoksiantoasiana ryhmän 25 päivänä syyskuuta 2018 pidettävään kokoukseen.

Tarkempia säännöksiä palvelukeskuksen tehtävistä ja kelpoisuusvaatimuksista sen virkoihin voitaisiin esityksen mukaan antaa valtioneuvoston asetuksella. Palvelukeskuksella olisi asiakasneuvottelukunta ja sillä voisi olla neuvottelukunta. Asiakasneuvottelukunnan tehtävistä, asettamisesta ja toimikaudesta annettaisiin ja neuvottelukunnan tehtävistä, asettamisesta ja toimikaudesta voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Palvelukeskus on valtiovarainministeriön ohjauksessa.

Palvelukeskuksen tehtävien ohella myös Valtiokonttorin henkilöstöhallintoon liittyvissä tehtävissä on tapahtunut muutoksia, kun osa henkilöstöhallinnon tehtävistä on siirretty hoidettavaksi palvelukeskuksessa. Tämän vuoksi ehdotetaan samalla myös Valtiokonttorista annetun lain muuttamista tältä osin ja lisättäväksi lakiin myös analysointi- ja raportointipalvelutehtävä sekä siihen liittyvä yhteisen tiedon hyödyntämistä koskeva sääntely.

4 Esityksen vaikutukset

4.1 Taloudelliset vaikutukset

Esitetystä säädöstason muutoksesta valtioneuvoston asetuksella tasoiseksi säädökseksi ei aiheudu kustannuksia palvelukeskukselle eikä sen asiakasverkostolle. Analysointi- ja raportointipalvelua varten on valtiovarainministeriö 2 päivänä lokakuuta 2017 myöntänyt Valtiokonttorille julkisen hallinnon keskitetyn analysointi- ja raportointipalvelun toteutuksesta aiheutuviin menoihin yhteensä 800 000 euroa vuosina 2017 – 2019. Tämän jälkeen Valtiokonttori vastaa toiminnan jatkamisesta omilla toimintamenoillaan.

4.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Lakiin nyt ehdotetut muutokset keventäisivät ja tehostaisivat hallintoa sekä sisäistä organisointia edelleen. Kun palvelukeskuksen toimipaikoista voitaisiin tulevaisuudessa säännellä työjärjestyksellä ja toimitusjohtajan antamilla määräyksillä, voisi toimintaympäristön muutoksiin sopeutuminen ja reagoiminen tulosvastuullisessa virastossa olla nykyistä joustavampaa. Yksityiskohtaisesta sääntelystä siirtyminen yleisluonteiseen sääntelyyn vastaisi hallitusohjelman norminpurkutavoitteita ja hallinnon keventämistavoitteita. Esitetty uusi laki ei vaikuttaisi palvelukeskuksen tehtäviin muutoin kuin analysointi- ja raportointipalvelutehtävän sekä siihen liittyvän yhteisen tiedon hyödyntämistä koskevan sääntelyn lisäämisen osalta. Esityksellä ei ole vaikutusta kuntien ja muiden julkisen hallinnon viranomaisten tehtäviin tai niiden jakoon. Myöskään Valtiokonttorille ei esitetä tiedonhyödyntämistehtävän (analysointi- ja raportointipalvelu) lisäksi muita uusia tehtäviä.

4.3 Yhteiskunnalliset vaikutukset

Esitetty uudistus kokonaisuudessaan tukee ja vastaa nykyisiä hallintopoliittisia periaatteita. Palvelukeskuksen kannalta nykyistä joustavampi organisaatiolaki edistäisi hallinnon ja organisaation kehittämistä tulevaisuudessa.

Esityksellä ei ole ympäristövaikutuksia, kielellisiä vaikutuksia eikä vaikutuksia kansalaisten asemaan, yhdenvertaisuuteen, miesten ja naisten väliseen tasa-arvoon tai kuntien ja mahdollisesti tulevien maakuntien talouteen. Esityksellä ei ole muita yhteiskunnallisia vaikutuksia kuin se, että tietovarantojen laaja hyödyntäminen tehostaa tiedolla johtamista ja valtionhallinnon toimintaa.

Valtiokonttoria koskeva säädösmuutosesitys ei myöskään aiheudu edellä olevassa kappaleessa kuvattuja vaikutuksia.

4.4 Vaikutukset henkilöstön asemaan

Ehdotetuilla lailla ei ole henkilöstövaikutuksia. Palvelukeskuksen virkoihin voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella kelpoisuusvaatimuksia valtion virkamieslain (750/1994) 8 §:n 4 momentissa säädetyn valtuutuksen perusteella sekä kielitaitoa koskevia kelpoisuusvaatimuksia julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain (424/2003) 6 §:n 3 ja 4 momenteissa säädettyjen valtuutusten perusteella. Palvelukeskusta koskevaan lakiin sisällytetään kelpoisuusvaatimuksia koskeva siirtymäsäännös.

Valtiokonttorissa esitys ei aiheuta henkilöstövaikutuksia.

5 Asian valmistelu

Lakiehdotukset on valmisteltu valtiovarainministeriössä yhteistyössä palvelukeskuksen ja Valtiokonttorin kanssa.

Hallituksen esitysluonnoksesta on pyydetty lausuntoa seuraavilta tahoilta: ministeriöt, Oikeuskanslerinvirasto, Eduskunnan oikeusasiamies, Tietosuojavaltuutetun toimisto, Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valtori, Eduskunta, Suomen Pankki, Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra, Hansel Oy, Senaatti-kiinteistöt, HAUS kehittämiskeskus Oy, Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus, Valtiokonttori, valtiovarainministeriön osastot. Lisäksi on kuultu palvelukeskuksen valtion virastokentän ulkopuolisia asiakkaita. Ministeriöitä on pyydetty tarvittaessa kuulemaan hallinnonalansa virastoja ja laitoksia.

Lausuntoaikaa on jouduttu pakottavien aikataulusyiden vuoksi hiukan lyhentämään oikeusministeriön Säädösvalmistelun kuulemisoppaassa mainitusta kuuden viikon ajasta.

Saadun lausuntopalautteen vuoksi on ....

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotuksen perustelut

1.1 Laki valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta

1 §. Asema ja tehtävät. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus, josta käytetään myös lyhennettä Palkeet, on valtiovarainministeriön hallinnonalan virasto.

Valtiovarainministeriö vastaa valtionhallinnon kehittämisestä ja valtion henkilöstövoimavarojen johtamisesta. Tämän lisäksi ministeriö edistää myös valtion kilpailukykyä työnantajana. Palvelukeskus on valtiovarainministeriön tulosohjauksessa valtiovarainministeriön työjärjestyksestä annetun valtiovarainministeriön asetuksen (966/2005) 7 §:n 1 momentin 11 kohdan mukaisesti.

Palvelukeskus tuottaa 1 pykälän 1 momentin 1 kohdan mukaan talous- ja henkilöstöhallinnon palveluja, sekä muita vastaavia hallinnon tuki- ja asiantuntijapalveluja valtion virastoille, laitoksille ja muille asiakkailleen.

Palvelukeskus tarjoaa asiakkailleen kattavat ja tehokkaat sähköiset talouspalvelut. Näitä ovat menojen käsittely, tulojen käsittely, kirjanpito ja sisäinen laskenta sekä matkustamista koskevat talouteen liittyvät palvelut. Peruspalvelut tarjotaan asiakkaille valtionhallinnon ohjeistusten ja toimintatapojen mukaisesti. Lisäpalvelut ovat tilattavissa erikseen, ja niistä sovitaan aina yhdessä asiakkaan kanssa.

Palvelukeskuksen henkilöstöhallinnon palveluja asiakkaille ovat palkkaukseen, palkitsemiseen ja palvelusuhteen hallintaan liittyvät palvelut sekä rekrytointipalvelu valtiolle.fi.

Tuki- ja ylläpitopalveluita ovat käyttäjätuki, käyttövaltuushallinta, sovellushallinta sekä järjestelmien versiohallinta ja jatkokehittäminen.

Asiantuntijapalveluja ovat raportointi-, projekti- ja koulutuspalvelut. Raportointipalvelu tukee valtion- talous- ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmien raportointimoduulien käytössä ja raporttien tuottamisessa. Lisäksi raportointipalveluun sisältyy asiakkaan kanssa erikseen sovittavat raportit ja perehdytys. Projektipalvelu on tilattavissa oleva lisäpalvelu. Palvelun sisältö ja toimitusehdot sovitaan asiakkaan ja palvelukeskuksen välillä erikseen tehtävässä sopimuksessa. Palvelukeskus tarjoaa asiakkailleen asiantuntevaa koulutusta ja tukea palvelujen yhtenäisen toimintatavan ja niihin liittyvien työvälineiden käyttöön. Koulutuspalveluun kuuluu asiakkaille yhteisiä avoimia koulutuksia sekä asiakkaan kanssa erikseen sovittavia asiakaskohtaisia tilauskoulutuksia. Palvelukeskus hoitaa myös valtion työpaikkoja koskevat yhteisilmoitukset ja EU-neuvoston matkakustannusten korvausten käsittelyn.

Momentin 2 kohdan mukaan palvelukeskus kehittää toimialaansa liittyviä palvelukokonaisuuksia. Talous- ja henkilöstöhallinnon palveluiden kokonaisuuteen liittyy tehtäväkokonaisuuksia, joita tehdään virastoissa ja tehtäväkokonaisuuksia, joissa on mahdollista hyödyntää ulkoisia palveluketjujen osioita sekä yhteistuotantoa tai kehittämistä esimerkiksi muiden valtionhallinnon palvelukeskusten kanssa. Palveluiden digitalisoituminen, algoritmien ja robotiikan hyödyntäminen ja automaation entistä vahvempi mukaantulo palvelukeskuksen tarjoaman uudistamiseen edellyttää palvelukeskukselta uudenlaista lähestymistapaa itse palvelutuotannon suunnittelussa sekä eri toimijoiden roolien muutoksissa. Asiakasvirastojen kannalta kyse on palvelukokonaisuuksien kehittämisestä, jossa varsinaisesti asiakasvirasto ostaisi lopputuloksen, mutta prosessiin osalliset eivät näkyisi varsinaisesti asiakkaalle. Sellainen voisi olla esimerkiksi ”uusi työntekijä viikossa töihin” - palvelukokonaisuus. Tällainen kehitystyö on osa koko palvelukeskuskonseptin toiminnan uudistamista ja sijoittuu ajallisesti niin varhaiseen kehitysvaiheeseen ja vaihtoehtojen hakemiseen, ettei sen kustannuksia voida suoraan sisällyttää asiakasvirastojen palvelusopimukseen, koska palvelukokonaisuudet ovat vasta muotoutumassa.

Momentin 3 kohdan mukaan palvelukeskus tuottaa valtion talous- ja henkilöstöhallinnon analysointi- ja raportointipalveluja.

Pykälän 2 momentissa kuvataan palvelukeskuksen tehtävien perustuvan sen jäljempänä 3 pykälässä säädettyjen asiakkaiden kanssa tehtyihin palvelusopimuksiin. Keskitettyjen taloushallintotehtävien osalta Valtiokonttori voi valtion talousarviosta annetun lain (423/1988) 12 b §:n 1-3 momentin säännöksissä tarkemmin säädetyllä tavalla määrätä ne maksuliikettä, kirjanpitoa ja muuta seurantaa ja tilinpäätöksen laatimista koskevat tehtävät, jotka hoidetaan keskitetysti ja joista vastaa keskitettyjä taloushallintotehtäviä hoitava virasto tai laitos eli tällä hetkellä palvelukeskus. Valtiokonttori määrää tämän lisäksi ne viraston tai laitoksen palkanlaskentaa koskevat tehtävät, jotka hoidetaan keskitetysti ja joista vastaa keskitettyjä taloushallintotehtäviä hoitava virasto tai laitos. Valtiokonttori voi vastaavalla tavalla määrätä myös valtion matkustuskorvauksien hyväksymiseen liittyvistä tarkastustoimenpiteistä, joihin ei kuitenkaan voi sisältyä työnantajalle kuuluvan harjantavallan käyttöä.

Edellä mainituista Valtiokonttorin päätöksistä on valtion talousarviosta annetussa laissa säädetty poikkeamismahdollisuus erityisestä syystä. Poikkeusluvan hoitaa taloushallinnon tehtävä muutoin kuin palvelukeskuksessa voi Valtiokonttori hakemuksesta myöntää enintään viideksi vuodeksi.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan lakiin asetuksenantovaltuus. Tarkempia säännöksiä palvelukeskuksen palvelukokonaisuuksien kehittämisestä ja valtion talous- ja henkilöstöhallinnon analysointi ja raportointitehtävistä voitaisiin antaa valtioneuvoston asetuksella.

Pykälän 4 momentin mukaan palvelukeskuksella voisi olla myös muita erikseen säädettyjä tehtäviä. Näitä voisivat olla esimerkiksi erilaiset maksatustehtävät ja ne voisivat sisältää myös julkisen vallan käyttämistä.

2 §. Analysointi- ja raportointipalveluissa käytettävät tiedot. Edellä 1 §:n 1 momentin 3 kohdassa ehdotetaan säädettäväksi palvelukeskukselle uusi valtion talous- ja henkilöstöhallinnon analysointi- ja raportointipalvelujen tuottamistehtävä. Sen toteuttamiseksi palvelukeskus ylläpitää, hallinnoi ja käyttää koottuja valtionhallinnon talous- ja henkilöstöhallinnon rekisteritietoja sekä näihin liittyviä talous-, henkilöstö-, matka- ja kulluhallinta- ja organisaatorakennetietoja. Palveluja tuottaessa tietojen käsittelyssä noudatetaan yleisesti hyväksytyjä tilasto- ja tutkimuseettisiä periaatteita.

Perustehtävässään palvelukeskus on henkilötietojen käsittelijän asemassa. Oikeus käsitellä henkilötietoja perustuu palvelukeskuksen ja sen kunkin asiakasviraston väliseen sopimukseen. Analysointi- ja raportointitoiminnan edellyttämien tietojen osalta palvelukeskus toimii tietoja saadessaan rekisterinpitäjänä.

Yleisen tietosuojasetuksen 4 artiklan 7 ja 8 kohtien mukaan tarkoitetaan rekisterinpitäjällä luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, viranomaista, virastoa tai muuta elintä, joka yksin tai yhdessä toisten kanssa määrittelee henkilötietojen käsittelyn tarkoitukset ja keinot; jos tällaisen käsittelyn tarkoitukset ja keinot määrittää unionin tai jäsenvaltioiden lainsäädännössä, rekisterinpitäjä tai tämän nimittämistä koskevat erityiset kriteerit voidaan vahvistaa unionin oikeuden tai jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti.

Henkilötietojen käsittelyperusteet tulevat kuitenkin tietosuojasetuksen myötä muuttumaan väljemmäksi. Rekisterinpitäjä voi vastaisuudessa käsitellä henkilötietoja yleisen tietosuojasetuksen 6 artiklan 1 kohdan f alakohdan perusteella. Kyseisen kohdan mukaan henkilötietoja voidaan käsitellä rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutettujen etujen toteuttamiseksi. Ensi kädessä rekisterinpitäjä itse arvioi oikeutetun edun olemassaoloa. Palvelukeskus keskittyy toiminnassaan valtion kokonaisedun ja virastoedun optimointiin. Jäljempänä tässä ehdotuksessa kuvattu Valtiokonttorin analysointi- ja raportointipalvelu tavoittelee puolestaan valtion kokonaisedun.

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999), myöhemmin *julkisuuslaki*, 16 §:n 3 momentin mukaan viranomaisen henkilörekisteristä saa antaa henkilötietoja sisältävän kopion tai tulosteen tai sen tiedot sähköisessä muodossa, jollei laissa ole toisin erikseen säädetty, jos luovutuksensaajalla on henkilötietojen suoja koskevien säännösten mukaan oikeus tallettaa ja käyttää sellaisia henkilötietoja.

Palvelukeskuksen luovuttaessa tietoja muille viranomaisille julkisuus- tai salassapito-olettaman sisältävän säännöksen osoittamissa rajoissa tulee sovellettavaksi julkisuuslain 17 §:n 3 momentti. Tämän mukaisesti salassa pidettävän tiedon antamista ennalta määritellylle tiedonsaajalle on pidettävä huolta siitä, että tiedonsaajalla on tämän lain mukainen vaitiolovelvollisuus. Palvelukeskus ja Valtiokonttori eivät luovuta tässä tarkoitettuja tietoja muille kuin viranomaisille.

Pykälän 2 momentissa esitetään säädettäväksi palvelukeskuksen oikeudesta saada maksutta ja salassapitosäädösten estämättä valtion virastoilta ja laitoksilta tarpeelliset tiedot analysointi- ja raportointipalvelujen tuottamiseksi. Palvelukeskuksen tulisi voida käyttää tässä tehtävässä sen toiminnassa normaalisti kertyviä valtion virastojen ja laitosten talous- ja henkilöstöhallinnon tietoja. Palvelukeskus tuottaa analysointi- ja raportointipalveluja ensisijaisesti valtion virastojen ja laitosten tarpeisiin, missä on tarpeellista pystyä tuottamaan vertailutietoa myös koko valtionhallinnosta. Analysointipalvelussa hyödynnettäviä talous- ja henkilöstöhallinnon tietoja voidaan tarvittaessa täydentää myös muilla asiakkaan tiedoilla. Palvelukeskuksen tarkoituksena on auttaa virastoasiakkaita kehittämään toimintaansa talous- ja henkilöstöhallinnon alueilla.

Tämä säännös antaisi palvelukeskukselle lain tasolla säädetyin valtuutuksen hyödyntää valtionhallinnon talous- ja henkilöstötietoja analysointi- ja raportointipalvelutoiminnassa.

Palvelukeskuksen tiedonsaantioikeus ja oikeus tietojen hyödyntämiseen analysointi- ja raportointipalvelutoiminnassa ulottuu vain valtionhallinnon virastojen ja laitosten tietoihin, sen ulkopuolelle jäävät muiden palvelukeskuksen asiakkaiden, kuten eduskunnan ja sen alaisuudessa, valvonnassa ja yhteydessä toimivien yksiköiden tiedot.

Palvelukeskuksella oleva tietojen analysointi- ja raportointipalvelussa syntynyt henkilörekisteri, joka ei ole enää rekisterinpitäjän toiminnan kannalta tarpeellinen, hävitetään.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että palvelukeskus määrittelee luovutuksessa käyttävät tekniset rajapinnat. Säännös on tarpeen sen vuoksi, että asiasta tullaan säätämään yleisesti vasta 1 päivästä kesäkuuta 2019 voimaan tulevalla tiedonhallintalailla.

Pykälän 4 momentissa säädetään tietojen luovuttamisesta. Palvelukeskus voisi luovuttaa 1 momentissa mainitut tarpeelliset tiedot valtion viranomaisille viranomaisen analysointi- ja raportointitoimintaa varten.

3 §. *Palvelukeskuksen Asiakkaat.* Palvelukeskuksen asiakkaina ovat valtion virastot ja laitokset sekä talousarvion ulkopuoliset rahastot, kuten esimerkiksi Palosuojelurahasto. Tämän lisäksi asiakkaina ovat joiltakin osin eduskunta ja sen alaisuudessa, valvonnassa ja yhteydessä toimivat yksiköt, kuten Suomen Pankki ja Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra. Asiakkaina voisivat olla valtion liikelaitokset ja valtion kokonaan omistamat osakeyhtiöt, joiden julkisten palveluiden tuottamisesta säädetään lailla.

4 §. *Toimitusjohtaja, henkilöstö ja johtaminen.* Palvelukeskuksella on toimitusjohtaja, joka on valtion virkamieslain mukainen virkamies. Valtion virkamiesasetukseen (971/1994) tässä yhteydessä esitettävällä muutoksella on tarkoitus säätää palvelukeskuksen johtaja valtion virkamieslain 26 §:n 4 kohdassa tarkoitetuksi viraston päälliköksi. Valtion virkamieslain 9 a §:n 1 momentissa säädetään, että virkaan nimitetään viiden vuoden määräajaksi nimittämisestä, ellei erityisistä syistä ole perusteita nimittää tätä lyhyemmäksi ajaksi. Viraston päällikön erityisistä kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtion virkamieslain 8 §:n 2 momentissa. Valtion virkamieslain 7 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan viraston päällikön virkaan voidaan nimittää vain Suomen kansalainen.

Palvelukeskuksen koko henkilöstö on tällä hetkellä virkasuhteista, mutta tässä yhteydessä esitetään säädettäväksi myös mahdollisuus ottaa henkilöstöä tarvittaessa työsopimussuhteeseen, mikäli tehtävät sen sallivat ja se muutoinkin nähdään tarkoituksenmukaiseksi.

Pykälän 2 momentin mukaisesti valtiovarainministeriö nimittää toimitusjohtajan. Toimitusjohtaja nimitetään virkaan. Toimitusjohtaja vastaa palvelukeskuksen toiminnan tuloksellisuudesta ja tavoitteiden saavuttamisesta sekä johtaa ja kehittää toimintaa sekä yhteistyötä valtion muiden palvelukeskusten sekä asiakasvirastojen kanssa. Hänen edellytetään myös tekevän yhteistyötä palvelukeskuksen asiakkaiden ja valtion muiden palvelukeskusten kanssa. Muita palvelukeskuksia ovat Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valtori, Hansel Oy, HAUS kehittämiskeskus Oy ja Senaatti-kiinteistöt -liikelaitos.

5 §. Työjärjestys. Palvelukeskuksen työjärjestyksen vahvistaa toimitusjohtaja. Siinä annetaan tarkemmat määräykset ainakin viraston organisaatiosta, hallinnon ja toimintojen järjestämisestä, asioiden valmistelusta ja ratkaisemisesta sekä toimipaikoista ja toiminnan sijoittumisesta. Tällä hetkellä palvelukeskuksen toimipaikkoina ovat Joensuu, Hämeenlinna, Mikkeli ja Pori. Helsingissä on tilapäinen toimipaikka.

6 §. Asiakasneuvottelukunta ja neuvottelukunta. Palvelukeskuksella on asiakasneuvottelukunta ja sillä voi olla neuvottelukunta. Asiakasneuvottelukunnan kokoonpanosta, tehtävistä, asettamisesta ja toimikaudesta voidaan antaa tarkempia määräyksiä toimitusjohtajan vahvistamalla työjärjestyksellä. Asiakasneuvottelukunta on palvelukeskuksen ja sen asiakkaiden yhteinen yhteistyöelin. Mikäli neuvottelukunta asetettaisiin, se hoitaisi palvelukeskuksen kehittämiseen liittyviä asioita.

7 §. Palvelukeskuksen ohjaus. Valtiovarainministeriö ohjaa ja valvoo palvelukeskuksen toimintaa samoin kuin se ohjaa ja valvoo muiden hallinnonalan virastojensa toimintaa.

8 §. Asioiden ratkaiseminen. Toimitusjohtaja ratkaisee palvelukeskuksen asiat, ellei toisin ole säädetty. Hän voi vahvistamallaan työjärjestyksellä määrätä vastaavan asian myös toisen palvelukeskuksen virkamiehen ratkaistavaksi.

Pykälän 2 momentin mukaan toimitusjohtaja ratkaisee asiat, jotka koskevat toiminta- ja taloussuunnitelmaa, talousarvioehdotusta, tulostavoitteita, tilinpäätöstä. Toimitusjohtaja ratkaisee esittelystä nimitysasiat ja asiat, joihin voidaan hakea muutosta hallinto-oikeudesta.

9 §. Palveluiden maksullisuus. Palvelukeskuksen suoritteet asiakkaille ovat maksullisia. Niistä peritään suoritteiden tuottamisesta palvelukeskukselle aiheutuvien kokonaiskustannusten määrä. Muiden mahdollisten tehtävien osalta palveluiden maksullisuudesta päättää valtiovarainministeriö. Tämä säännös on tarpeen, jos esimerkiksi on käytettävissä muualta saatavaa rahoitusta. Tällöin rahoituksen käyttäminen voi jäädä palvelukeskuksen menojen kattamistarpeen ulkopuolelle.

Pykälän 2 momentin mukaan yksittäisten suoritteiden maksun suuruus määritellään asiakkaiden kanssa tehtävissä palvelusopimuksissa.

10 § Voimaantulo. Tämä laki on tarkoitettu tulevaksi voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2019.

Lakiin sisältyy siirtymäsäännös tiettyjen henkilöstöryhmien eroamisesta eräissä tapauksissa, virkojen kelpoisuusvaatimuksista ja nykyisen toimitusjohtajan virassa jatkamisesta sekä siitä, että nykyiseen toimitusjohtajaan ei sovelleta valtion virkamieslain 9 a pykälää.

1.2 Laki valtiokonttorista annetun lain muuttamisesta

Lain 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa on lueteltu Valtiokonttorin järjestämiä tehtäviä. Voimassaolevassa tehtäväluettelossa on säädetty Valtiokonttorin järjestävän muun ohella henkilöstöpalveluja valtion virastoille ja laitoksille.

Valtiovarainministeriön päätöksillä palvelukeskukseen on viime vuosina siirretty Valtiokonttorista valtion talous- ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmä Kieku, rekrytointipalvelu Valtiolle.fi, valtion työnantajakuvaan ja rekrytointiin liittyvät tehtävät, HR-prosessien kehittäminen ja tuki sekä työnantajan henkilöstötietojärjestelmä Tahti.

Tällä hetkellä Valtiokonttorin hoidettavana ovat henkilöstöpalvelujen osalta vain työelämäpalvelut. Valtiokonttorin järjestämät työelämäpalvelut tukevat valtionhallinnon organisaatioiden ja työyhteisöjen kehittämistä toimiviksi ja hyvinvoiviksi. Työelämäpalvelut keskittyvät johtamisen ja esimiestyön sekä valtion työyhteisöjen uudistumisen tukemiseen sekä työsuojelun ja työhyvinvoinnin kehittämiseen.

Lain 2 §:n 1 momentin 1 kohta esitetään muutettavaksi siten, että henkilöstöpalvelut poistetaan mainitusta lainkohdasta ja Valtiokonttorin järjestämäksi tehtäväksi säädetään työelämäpalvelut.

Lain 2 §:n lisätään 5 momentti, jonka mukaan Valtiokonttorin tehtävänä on tuottaa julkisen hallinnon analysointi- ja raportointipalveluja. Valtiokonttorilla olisi oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä valtion virastoilta ja laitoksilta, palvelukeskuksilta, Senaatti-kiinteistöt -liikelaitokselta, Hansel Oy:ltä ja HAUS kehittämiskeskus Oy:ltä tarpeelliset tiedot analysointi- ja raportointipalvelujen tuottamiseksi. Palveluja tuottaessa tietojen käsittelyssä noudatetaan yleisesti hyväksytyjä tilasto- ja tutkimuseettisiä periaatteita.

Valtiokonttori tuottaa analysointi- ja raportointipalveluja ensisijaisesti valtionhallinnon sisäisen toiminnan kehittämisen ja ohjauksen tarpeisiin tuottamalla tilanne- ja vertailutietoa koko valtionhallinnosta. Lisäksi Valtiokonttori tuottaa julkisia raportointipalveluja, jotka perustuvat sekä valtionhallinnon että alue- ja paikallishallinnon julkisiin tietoihin.

Tämän tehtävän hoitamiseksi Valtiokonttori tarvitsee käyttöönsä virastoja ja laitoksia yhteisesti koskevia tietoja kattavan tietopohjan ja siitä tuotettavan tilanne- ja vertailutiedon varmistamiseksi. Näitä tietoja ovat toiminnan suunnittelun, hankintatoimen, hankkeiden, talous- ja henkilöstöhallinnon, henkilöstön koulutuksen, matkahallinnon, ICT-toiminnan, toimitilojen sekä organisaatorakenteen tiedot.

Valtionhallinnon yhteisiä tietoja kerätään tyypillisesti palvelukeskusten tai muiden valtionhallinnolle keskitettyjä palveluita tuottavien organisaatioiden toimesta. Näitä ovat muun muassa Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus Palkeet, Valtion ICT-palvelukeskus Valtori, Senaatti-kiinteistöt -liikelaitos, Hansel Oy ja HAUS kehittämiskeskus Oy. Tavoitteena on näiden tietojen toissijaisen käytön mahdollistaminen Valtiokonttorille valtionhallinnon sisäisen kehittämisen, johtamisen ja ohjauksen tukemisen mahdollistamiseksi analytiikan ja raportoinnin keinoin. Kyseessä on suurelta osin käyttövaltuuksien myöntämisestä Valtiokonttorille valtion hallinnon eri toimijoiden hallinnoimaan tietoon, mikä ei lähtökohtaisesti lisäisi valtion virastojen ja laitosten työtä tietojen toimittamisessa, vaan parantaisi tiedolla johtamista ja tietoperusteista päätöksentekoa valtionhallinnossa. Tietojen määrittelyminen yksityiskohtaisesti myös tulevat tietotarpeet huomioiden ei ole kuitenkaan yksinkertaista. Taloustiedot sisältävät esimerkiksi kirjanpidon tiedot, kassaennusteet, laskutustiedot sekä tiedot laskujen välityksestä. Henkilöstötietoja ovat esimerkiksi palkkaus- ja palvelussuhdetiedot, arviointitiedot johtamisesta ja työtyytyväisyydestä, rekrytointitiedot, työterveyshuollon käyttötiedot pois lukien henkilön terveydentilaa koskevat tiedot sekä tapaturmia- ja vahingonkorvauksia koskevat tiedot.

Tarkoituksena olisi, että Valtiokonttori hallinnoisi keskitetysti valtionhallinnon tässä lakiehdotuksessa tarkoitettujen yhteisten tietojen toissijaista käyttöä. Näiden tietojen osalta analytiikka- ja raportointipalveluita varten rakennettava tietovarasto voisi palvella jatkossa toissijaista käyttöä laajemminkin. Tällä hetkellä valtionhallinnon yhteisten tietojen toissijaista käyttöä ei hallinnoida kokonaisuutena, vaan tietoja siirretään toissijaiseen käyttöön suoraan perustietojärjestelmistä. Yhdenmukaistamalla tiedon hallintaa ja arkkitehtuuria voitaisiin myös tehostaa toimintaa merkittävästi ja varmistaa tietojen kattava hyödyntäminen valtionhallinnon kehittämisessä. Edellä tarkoitettu tietojen ylläpito, hallinnointi ja käyttö liittyy analysointi- ja raportointitoimintaa varten vastaanotettuun tietoon.

Pykälän 6 momentin mukaan Valtiokonttorilla on oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä edellä 5 momentissa tarkoitettuja tarpeellisia tietoja valtion virastoilta ja laitoksilta, palvelukeskuksilta, Senaatti-kiinteistöt -liikelaitokselta, Hansel Oy:ltä ja HAUS kehittämiskeskus Oy:ltä.

Salassa pidettävän aineiston asianmukainen käsittely varmistetaan myös analysointi- ja raportointipalvelussa. Henkilötasolle tai muulle pienemmälle havaintoyksikölle menevää tietoa hyödynnetään ainoastaan tietojen yhdistelyvaiheessa. Tietoja julkaistaan edelleen ainoastaan aggregoituna, eli pienemmille havaintoyksiköille lasketut tunnusluvut on yhdistetty laajempien havaintoyksiköiden tasolle, tai anonymisoituna, jotta yksittäisen henkilön tietoja ei tunnisteta.

Valtiokonttorilla oleva tietojen analysointi- ja raportointipalvelussa syntynyt henkilörekisteri, joka ei ole enää rekisterinpitäjän toiminnan kannalta tarpeellinen, hävitetään.

Pykälän 7 momentissa säädettäisiin tietojen luovuttamisesta. Valtiokonttori voi luovuttaa 5 momentissa tarkoitettuja tietoja valtion viranomaisille analysointi- ja raportointitoimintaa varten.

Pykälän 8 momentin mukaan 5 momentissa tarkoitettuja tietoja voidaan luovuttaa teknisen rajapinnan avulla. Valtiokonttori määrittelee luovutuksessa käytettävät rajapinnat. Rajapinnasta säätämisen tarpeellisuus on perusteltu palvelukeskusta koskevan lakiehdotuksen 2 §:n 3 momentin yksityiskohtaisissa perusteluissa.

Pykälän 9 momentissa säädetään asetuksenantovaltuutuksesta. Valtiokonttorin tässä pykälässä mainittujen tehtävien suorittamisesta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

2 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2019.

3 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Perustuslain 119 §:n 2 momentin mukaan valtionhallinnon toimielinten yleisistä perusteista on säädettävä lailla, jos niiden tehtäviin kuuluu julkisen vallan käyttöä. Säännöksessä valtionhallinnon toimielinten yleisillä perusteilla tarkoitetaan lähinnä viraston nimeä, toimialaa sekä pääasiallisia tehtäviä ja toimivaltuuksia. Ehdotettuun lakiin sisältyisivät viraston tehtäviä, sisäistä organisaatiota ja johtamisjärjestelmää koskevat perussäännökset.

Ehdotukset eivät vaikuta perustuslain 22 §:n mukaiseen perus- ja ihmisoikeuksien turvaamisvelvoitteeseen, eikä niistä aiheudu perus- ja ihmisoikeusristiriitoja.

Esityksessä palvelukeskukselle ja Valtiokonttorille ehdotetut analysointi- ja raportointipalvelutehtävät ovat merkityksellisiä henkilötietojen suojan kannalta.

Perustuslakivaliokunta on muun muassa lausunnossaan PeVI 14/2018 vp todennut, että tietosuoja-asetus on EU:n säädös, joka on kaikilta osiltaan velvoittava ja jota sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa. Euroopan unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan unionin lainsäädäntö on ensisijasta suhteessa kansallisiin säännöksiin oikeuskäytännössä määriteltyjen edellytysten mukaisesti (PeVL 1/2018 vp).

Perustuslakivaliokunta on tietosuoja-asetusta täydentävää lainsäädäntöä koskevassa lausunnossaan pitänyt perusteltuna tarkistaa aiempaa kantaansa henkilötietojen suojan kannalta tärkeistä sääntelykohteista. Valiokunnan mielestä tietosuoja-asetuksen yksityiskohtainen sääntely, jota tulkitaan ja sovelletaan EU:n perusoikeuskirjassa turvattujen oikeuksien mukaisesti, muodostaa yleensä riittävän säännöspohjan myös perustuslain 10 §:ssä turvattun yksityiselämän ja henkilötietojen suojan kannalta. Valiokunnan käsityksen mukaan tietosuoja-asetuksen sääntely vastaa asianmukaisesti tulkittuna ja sovellettuna myös Euroopan ihmisoikeussopimuksen mukaan määräytyvää henkilötietojen suojan tasoa. Perustuslakivaliokunnan mielestä henkilötietojen suoja tulee jatkossa turvata ensisijaisesti yleisen tietosuoja-asetuksen ja säädettävän kansallisen yleislainsäädännön nojalla. (PeVL 14/2018 vp, s. 4)

Perustuslakivaliokunnan mielestä arkaluonteisten tietojen käsittelyä koskevaa sääntelyä on edelleen syytä arvioida myös aiemman sääntelyn lakitasoisuutta koskevan käytännön pohjalta. Perustuslakivaliokunta on tarkentanut arkaluonteisten tietojen käsittelyä koskevaa kantaansa lausunnossa PeVL 15/2018 vp. Erityislainsäädännön tarpeellisuutta on arvioitava myös tietosuoja-asetuksenkin edellyttämän riskiperustaisen lähestymistavan mukaisesti kiinnittämällä huomiota tietojen käsittelyn aiheuttamiin uhkiin ja riskeihin. Mitä korkeampi riski käsittelystä aiheutuu luonnollisen henkilön oikeuksille ja vapauksille, sitä perustellumpaa on yksityiskohtaisempi sääntely.

Tällä seikalla on erityistä merkitystä arkaluonteisten tietojen käsittelyn osalta. Yleisen tietosuoja-asetuksen arkaluonteisten henkilötietoryhmien käsitteen vuoksi tulisi välttää arkaluonteisten tietojen käsitteen käyttämistä sääntelyn selvyden vuoksi (ks. myös PeVL 14/2018 vp). Perustuslakivaliokunta pitää edelleen perusteltuna kuvata valtiosääntöisesti tiettyjä henkilötietoryhmiä nimenomaan arkaluonteisiksi (PeVL 15/2018 vp). Näillä tarkoitetaan laajempaa tietojoukkoa kuin vain tietosuoja-asetuksessa tarkoitettuja erityisiä henkilötietoryhmiä (ks. tältä osin myös PeVL 17/2018 vp.). Perustuslakivaliokunta on painottanut arkaluonteisten tietojen käsittelyn aiheuttamia uhkia. Valiokunnan mielestä arkaluonteisia tietoja sisältäviin laajoihin tietokantoihin liittyy tietoturvaan ja tietojen väärinkäyttöön liittyviä vakavia riskejä, jotka voivat viime kädessä muodostaa uhan henkilön identiteetille (ks. PeVL 15/2018 vp, myös 13/2016 vp, PeVL 14/2009 vp).

Myös EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen 51 johdantokappaleen mukaan asetuksen 9 artiklassa tarkoitettuja erityisiä henkilötietoja, jotka ovat erityisen arkaluonteisia perusoikeuksien ja -vapauksien kannalta, on suojeltava erityisen tarkasti, koska niiden käsittelyn asiayhteys voisi aiheuttaa huomattavia riskejä perusoikeuksille ja -vapauksille. Perustuslakivaliokunta on tämän johdosta kiinnittänyt erityistä huomiota siihen, että arkaluonteisten tietojen käsittely on syytä rajata täsmällisillä ja tarkkarajaisilla säännöksillä vain välttämättömään (PeVL 15/2018 vp).

Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan PeVL 17/2018 vp. edellyttänyt että terveydentilatietojen ja muiden arkaluonteisten henkilötietojen käsittelyä koskevan sääntelyn on oltava tietosuoja-asetuksen mahdollistamisissa puitteissa yksityiskohtaista ja kattavaa. Henkilötietojen käsittelyn on kaikissa EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa tilanteissa täytettävä sen 6 artiklan mukainen lainmukaisuuden vaatimus. Tietosuoja-asetusta tarkentava kansallinen lainsäädäntö on mahdollista, kun henkilötietojen käsittely perustuu 6 artiklan 1 kohdan c tai e alakohtaan, eli silloin, kun käsittely on tarpeen rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattamiseksi, tai kun käsittely on tarpeen yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi tai rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttämiseksi. Palvelukeskukselle ja Valtiokonttorille ehdotetaan säädettäväksi analysointi- ja raportointitehtävä. Palvelukeskukselle ei tässä esityksessä esitetä säädettäväksi julkisen vallankäyttöä sisältäviä tehtäviä. Esityksen 1 §:n 4 momentin mukaan palvelukeskuksella voisi olla muita erikseen säädettyjä tehtäviä, jotka voisivat jatkossa sisältää myös julkisen vallan käyttöä.

Tietosuoja-asetuksen esillä olevat alakohdat soveltuvat viranomaisen henkilötietojen käsittelyn oikeusperusteiksi. Tarkentava lainsäädäntö voi sisältää erityisiä säännöksiä tietosuoja-asetuksen säännösten soveltamisen mukauttamiseksi, muun muassa käsittelyn lainmukaisuutta koskevia edellytyksiä, käsiteltävien tietojen tyyppiä, rekisteröityjä, säilytysaikoja, käyttötarkoitussidonnaisuutta ja käsittelytoimia koskevia säännöksiä.

Yksityiselämän suoja ja arkaluonteiset henkilötiedot

Palvelukeskusta koskevan lakiehdotuksen 2 §:n 4 momentissa ja Valtiokonttorista esitettävän lainmuutoksen 2 §:n 5 momentissa säädetään tietojen luovuttamisesta valtion viranomaisille analysointi- ja raportointitointintaan varten. Perustuslain 10 §:n 1 momentin mukaan henkilötietojen suojasta säädetään tarkemmin lailla.

Palvelukeskuksen ja Valtiokonttorin tietojärjestelmät sisältävät eräin osin myös tietoja, jotka voidaan luokitella kuuluvaksi tietosuoja-asetuksen 9 artiklassa tarkoitettuihin erityisiin henkilötietoryhmiin tai perustuslain tulkintakäytännössä tarkoitettuihin arkaluonteisiin tietoihin. Näitä ovat esimerkiksi ammattiliittoon kuulamista tai terveydentilaa koskevat tiedot.

Näiden tietojen luovuttamisesta on laissa tarkemmat säännökset. Perustuslakivaliokunnan tarkoittamat arkaluonteiset henkilötiedot ovat myös käsitteenä laajempi kuin tietosuojasetuksen 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettut tiedot, ja perustuslakivaliokunta on edellyttänyt, että arkaluonteisten henkilötietojen luovuttamisen tulisi olla sidottu näiden tietojen välttämättömyyteen (ks. esim. PeVL 17/2018 vp, PeVL 14/2018 vp). Perustuslakivaliokunnan mukaan arkaluonteisten tietojen käsittelyä koskevaa sääntelyä on, tietosuojasetuksen mahdollistamissa puitteissa, edelleen syytä arvioida sääntelyn laintasoisuuden näkökulmasta. Yleistä tietosuojasetusta yksityiskohtaisemman sääntelyn tarve tulee kuitenkin perustella myös tietosuojasetuksen puitteissa tapauskohtaisesti. Tällöin on syytä kiinnittää huomiota myös asetuksessa omaksuttuun riskiperusteiseen lähestymistapaan. Valiokunta painottaa, että myös arkaluonteisten henkilötietojen käsittelyä koskevassa sääntelyssä on syytä pyrkiä selkeään ja ymmärrettävään lainsäädäntöön (PeVL 17/2018 vp, s. 6, PeVL 14/2018 vp, s. 6).

Ehdotuksessa on esitetty, että vakiintuneesti käytetty käsite ”teknisen käyttöyhteyden avulla” korvattaisiin täsmällisemmällä ilmauksella, ”teknisen rajapinnan avulla”. Teknistä käyttöyhteyttä on toisaalta pidetty synonyymina rajapinnalle, mutta toisaalta sitä on käytetty myös hyvin laajassa merkityksessä, johon sisältyy esimerkiksi sähköposti. Nyt esitettävällä tarkennuksella on tarkoitus parantaa luovuttavien tietojen suojaamista, että tietoja ei luovutettaisi sähköpostitse.

Tietojen luovutuksen tapojen ja keinojen sääntely tullee sisällymään annettavaan tiedonhallinnan yleislakiin.

Tässä esityksessä ehdotetaan palvelukeskukselle oikeutta käsitellä salassapitosäännösten estämättä tarpeellisia talous-, henkilöstö-, matka- ja kuluhallinta- ja organisaatorakennetietoja. Vastaavasti Valtiokonttorille ehdotetaan säädettäväksi oikeutta käsitellä toiminnan suunnittelun, hankintatoimen, hankkeiden, talous- ja henkilöstöhallinnon, henkilöstön koulutuksen, matkahallinnon, ICT-toiminnan, toimitilojen sekä organisaatorakenteen tietoja. Lakiehdotusten mukaisesti palvelukeskus ja Valtiokonttori voivat luovuttaa näitä tietoja vain valtion viranomaisille.

Työjärjestys

Perustuslakivaliokunta on käytännössään katsonut (esim. PeVL 6/2002 vp, PeVL 29/2006 vp, PeVL 42/2006 vp ja PeVL 5/2008 vp), että perustuslain 119 §:n 2 momentin säännösten tarkoituksena ei ole ollut pidättää valtionhallinnon yksiköitä koskevia ratkaisuja yksinomaan säädösmuodossa tehtäviksi. Esityksen mukaan organisaatiosta, hallinnon ja toimintojen järjestämisestä, asioiden valmistelusta ja ratkaisemisesta sekä toimipaikoista ja toiminnan muusta sijoittumisesta määrättäisiin työjärjestyksessä.

Kelpoisuusvaatimuksista

Palvelukeskuksen virkoihin voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella kelpoisuusvaatimuksia valtion virkamieslain 8 §:n 4 momentissa säädetyn valtuutuksen perusteella sekä kielitaitoa koskevia kelpoisuusvaatimuksia julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain 6 §:n 3 ja 4 momenteissa säädettyjen valtuutusten perusteella.

Edellä mainituilla perusteilla katsotaan, että lakiehdotukset voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

LAKIEHDOTUKSET

1.

Laki

Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Asema ja tehtävät

Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus (*palvelukeskus*) on valtiovarainministeriön hallinnonalaan kuuluva virasto, jonka tehtävänä on:

- 1) tuottaa talous- ja henkilöstöhallinnon palveluja sekä muita vastaavia hallinnon tuki- ja asiantuntijapalveluja;
- 2) kehittää toimialaansa liittyviä palvelukokonaisuuksia;
- 3) tuottaa valtion talous- ja henkilöstöhallinnon analysointi- ja raportointipalveluja.

Palvelukeskus hoitaa edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja tehtäviä siten kuin niistä on palvelusopimuksissa sovittu ja keskitettyjä taloushallintotehtäviä tehtäviä siten kuin Valtiokonttori on valtion talousarvista annetun lain (423/1988) nojalla määrännyt.

Edellä 1 momentin 2 ja 3 kohdissa säädetyistä tehtävistä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Palvelukeskuksella voi olla myös muita erikseen säädetyjä tehtäviä.

2 §

Analysointi- ja raportointipalveluissa käytettävät tiedot

Lain 1 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettujen tehtäviensä suorittamiseksi palvelukeskus ylläpitää, hallinnoi ja käyttää talous-, henkilöstö-, matka- ja kuluhallinta- ja organisaatorakennetietoja.

Palvelukeskuksella on oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 1 momentissa tarkoitettujen tarpeelliset tiedot valtion virastoilta ja laitoksilta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja tietoja voidaan luovuttaa teknisen rajapinnan avulla 1 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaisen tehtävän hoitamiseksi. Palvelukeskus määrittelee luovutuksessa käytettävät rajapinnat.

Palvelukeskus voi luovuttaa 1 momentissa tarkoitettuja tietoja valtion viranomaisille analysointi- ja raportointitoimintaa varten.

3 §

Palvelukeskuksen asiakkaat

Palvelukeskuksen asiakkaita ovat valtion virastot, laitokset ja talousarvion ulkopuoliset rahastot sekä eduskunta ja sen alaisuudessa, valvonnassa ja yhteydessä toimivat yksiköt. Asiakkaita voivat lisäksi olla valtion liikelaitokset sekä valtion kokonaan omistamat osakeyhtiöt, joiden julkisten palveluiden tuottamisesta säädetään lailla.

4 §

Toimitusjohtaja, henkilöstö ja johtaminen

Palvelukeskusta johtaa virkasuhteinen toimitusjohtaja. Palvelukeskuksessa voi olla muuta virka- tai työsuhteista henkilöstöä.

Valtiovarainministeriö nimittää toimitusjohtajan. Toimitusjohtaja vastaa palvelukeskuksen toiminnan tulokellisuudesta ja tavoitteiden saavuttamisesta sekä johtaa ja kehittää toimintaa sekä yhteistyötä valtion muiden palvelukeskusten sekä asiakasvirastojen kanssa.

5 §

Työjärjestys

Toimitusjohtaja vahvistaa palvelukeskuksen työjärjestyksen. Siinä annetaan tarkemmat määräykset ainakin viraston organisaatiosta, hallinnon ja toimintojen järjestämisestä, asioiden valmistelusta ja ratkaisemisesta, sekä toimipaikoista ja toiminnan muusta sijoittumisesta.

6 §

Asiakasneuvottelukunta ja neuvottelukunta

Palvelukeskuksella on asiakasneuvottelukunta ja sillä voi olla neuvottelukunta. Asiakasneuvottelukunnan ja neuvottelukunnan kokoonpanosta, tehtävistä, asettamisesta ja toimikaudesta voidaan antaa tarkempia määräyksiä työjärjestyksellä.

7 §

Palvelukeskuksen ohjaus

Valtiovarainministeriö ohjaa ja valvoo palvelukeskuksen toimintaa.

8 §

Asioiden ratkaiseminen

Toimitusjohtaja ratkaisee palvelukeskuksen toimivaltaan kuuluvat asiat, ellei toisin ole säädetty. Toimitusjohtaja voi työjärjestyksellä määrätä ratkaisuvaltaansa kuuluvan asian palvelukeskuksen muun virkamiehen ratkaistavaksi.

Toimitusjohtaja ratkaisee asiat, jotka koskevat palvelukeskuksen toiminta- ja taloussuunnitelmaa ja talousarvioehdotusta, tulostavoitteita ja tilinpäätöstä sekä esittelystä nimitysasiat ja muut asiat, joihin voidaan hakea muutosta hallinto-oikeudesta.

9 §

Palveluiden maksullisuus

Palvelukeskuksen palvelusopimusten mukaiset suoritteet asiakkaille ovat maksullisia suoritteita, joista peritään suoritteen tuottamisesta palvelukeskukselle aiheutuvien kokonaiskustannusten määrä. Muiden tehtävien osalta palveluiden maksullisuudesta päättää valtiovarainministeriö.

Yksittäisten suoritteiden maksun suuruus määritellään tarkemmin asiakkaiden kanssa tehtävissä palvelusopimuksissa.

10 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kuuta 2019.

Puolustusvoimien virasta siirtyneen, Puolustushallinnon palvelukeskuksen palveluksessa työskennelleen ja nyt Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksessa työskentelevän virkamiehen eroamisikään sovelletaan 31 päivänä joulukuuta 2007 voimassa olleita säännöksiä.

Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen virasta siirtyneen sekä Rajavartiolaitoksen virasta virkavapaalla olevan tai olleen, sisäasiainhallinnon palvelukeskuksen palveluksessa työskennelleen ja nyt Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksessa työskentelevän virkamiehen eroamisikään sovelletaan 31 päivänä joulukuuta 2007 voimassa olleita säännöksiä.

Tämän lain voimaantullessa valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen virkaan nimitettynä oleva on edelleen kelpoinen virkaansa.

Tämän lain voimaan tullessa valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen toimitusjohtajan virkaan nimitetty jatkaa virassaan, eikä virkaan sovelleta valtion virkamieslain 9 a §:ää.

2.

Laki

valtiokonttorista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtiokonttorista annetun lain (305/1991) 2 §:n 1 momentin 1 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1081/2014, ja
lisätään 2 §:ään uusi 5 - 9 momentti seuraavasti:

2 §

Valtiokonttorin tehtävänä on:

- 1) järjestää rahoitus-, sijoitus-, velanhoito- ja lainanhoitopalveluja sekä *työelämäpalveluja* valtion virastoille ja laitoksille;
-

Valtiokonttori tuottaa valtionhallinnon analysointi- ja raportointipalveluja. Näiden tehtäviensä suorittamiseksi valtiokonttori ylläpitää, hallinnoi ja käyttää toiminnan suunnittelun, hankintatoimen, hankkeiden, talous- ja henkilöstöhallinnon, henkilöstön koulutuksen, matkahallinnon, ICT-toiminnan, toimitilojen sekä organisaattiorakenteen tietoja.

Valtiokonttorilla on oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä edellä 5 momentissa tarkoitettut tarpeelliset tiedot valtion virastoilta ja laitoksilta, palvelukeskuksilta, Senaatti-kiinteistöt -liikelaitokselta, Hansel Oy:ltä ja HAUS kehittämiskeskus Oy:ltä.

Valtiokonttori voi luovuttaa edellä 5 momentissa tarkoitettuja tietoja valtion viranomaisille analysointi- ja raportointitoimintaa varten.

Edellä 5 momentissa tarkoitettuja tietoja voidaan luovuttaa teknisen rajapinnan avulla. Valtiokonttori määrittelee luovutuksessa käytettävät rajapinnat.

Valtiokonttorin tässä pykälässä mainittujen tehtävien suorittamisesta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2019.

Asetusluonnokset:**1.****Valtioneuvoston asetus****valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta annetun asetuksen kumoamisesta**

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä asetuksella kumotaan valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta annettu valtioneuvoston asetus (229/2009).

2 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2019.

2.**Valtioneuvoston asetus****valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta**

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään valtion virkamieslain (750/1994) 8 §:n 4 momentin nojalla:

1 §

Kelpoisuusvaatimukset

Välittömästi pääjohtajan alaisen esimiesasemassa olevan virkamiehen kelpoisuusvaatimuksena on korkeakoulututkinto, perehtyneisyys johdettavanaan olevaan toimialaan sekä käytännössä osoitettu johtamistaito.

2 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan   päivänä   kuuta 2019.

3.

Valtioneuvoston asetus

valtion virkamiesasetuksen 28 §:n 2 momentin 3 kohdan kumoamisesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä asetuksella kumotaan valtion virkamiesasetuksen (971/1994) 28 §:n 2 momentin 3 kohta, sellaisena kuin se on asetuksessa 72/2012.

2 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2019.